

בית משפט השלום בראשון לציון
כ"ב השופט רפי ארניה

ת"א 32236-06-19 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

התובעת: מסעדת חליל ובניו בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד מתן שוק /או דור נחמן

נגד

הנתבעים: 1. אליאס אלבלה
2. פיטר אלבלה
ע"י ב"כ עו"ד יניב גיל

פסק דין

- 1 האם רשאים הנתבעים להשתמש בשם "חליל" ובצירוף המילים "חומוס חליל", כשמה של
2 המסעדה שבבעלותם, ובסמלילה?
3 זו, בתמצית שבתמצית, הפלוגתא הטעונה הכרעה בתובענה זו.
4 תביעה על סך של 600,000 ₪ אליה נלווית תביעה לצו מניעה קבוע.
5 **העובדות שאינן שנויות במחלוקת**
- 6 1. התובעת היא חברה המפעילה מסעדה המתמחה בין היתר בחומוס, והמצויה ברח'
7 קהילת דטרויט 6 ברמלה. המסעדה הוקמה בשנת 1973 על ידי המנוח מר חליל אלבלה
8 ז"ל (להלן: "המנוח"), וקרויה "מסעדת חליל". במסעדה עבדו גם בניו של המנוח, הי"ה
9 מיכאל אלבלה והנתבע 1, אליאס אלבלה (להלן: "מיכאל" ו-"אליאס").
10 2. לאחר פטירת המנוח, אשר ציווה את מניותיו בתובעת לשני בניו, התגלעו סכסוכים בין
11 בניו.
12 בצד האחד של המתרס עמדו מיכאל ובנו מר קרי אלבלה (להלן: "קרי").
13 בצד השני של המתרס עמדו אליאס ושני בניו: הנתבע 2, מר פיטר אלבלה (להלן:
14 "פיטר"), ומר צירלי אלבלה (להלן: "צירלי").
15 3. ביום 7.7.2016 נחתם בין מיכאל לבין אליאס הסכם התמחרות, אשר בהתאם לו
16 הוסכם, בין היתר, כי מיכאל ירכוש את מניותיו של אליאס בתובעת (להלן: "הסכם
17 ההתמחרות" – נספח 1 לתצהירי הנתבעים). הסכם זה, אשר נערך בכתב יד על ידי עו"ד
18 שידלובר (להלן: "עו"ד שידלובר") כלל, בין היתר, את ההוראות הבאות:
19 "7. אליאס רשאי להשתמש בשם חליל בעסק הזהה לעסקה
20 של מסעדת חליל אך לא בתחום שיפוטה של רמלה.

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 8. בתחום שיפוט רמלה לא רשאי אליאס או מי מבני משפחתו
2 הן במישרין והן בעקיפין לפתוח עסק הזהה לעסקה של
3 מסעדת חליל ברמלה (להלן: "העסק") ואשר בשם העסק
4 הנ"ל יופיע בצורה כלשהי השם חליל".
- 5 4. דא עקא, הסכם זה לא קויים, ואליאס הגיש תביעה לאכיפתו לבית המשפט לענייני
6 משפחה (תמ"ש 16-12-50724), וכן הגיש תביעה נוספת, יחד עם בניו, לבית הדין האזורי
7 לעבודה לצורך קבלת זכויותיהם הכספיות כעובדים (ד"מ 17-10-7068, 17-10-7095,
8 17-10-7079).
- 9 במסגרת זו, הופנו הצדדים להליך גישור כולל בפני עו"ד טיקוצקי.
10 5. ביום 11.10.2018, ובגדריו של הליך הגישור, חתמו אליאס, פיטר, צירלי מצד אחד:
11 ומיכאל והתובעת מצד שני, על הסכם מסגרת אשר מפנה לשלושה הסכמים נוספים:
12 הסכם גישור (לסילוק התביעה בבית המשפט לענייני משפחה), הסכם פשרה (לסילוק
13 התביעה בבית הדין לעבודה), והסכם פשרה משפחתי (להלן: "המערכת ההסכמית").
14 לענייננו רלוונטיים רק הסכם המסגרת ושני ההסכמים האחרונים, ולהלן ייקראו
15 הנ"ל: "הסכם המסגרת", "הסכם הפשרה" ו- "הסכם הפיוס", לפי העניין (נספח 3
16 לתצהיר קרי).
- 17 באופן כללי, המערכת ההסכמית קובעת כי השליטה בתובעת תיוותר בידי מיכאל,
18 ואליאס יעביר את אחזקותיו בתובעת למיכאל. מנגד, לאליאס ולבניו ישולמו סכומים
19 שונים בגין שווי אחזקותיהם בתובעת וכן בגין זכויותיהם כעובדים, וכן תסולקנה
20 התביעות התלויות ועומדות בין הצדדים בבית הדין לעבודה ובבית המשפט לענייני
21 משפחה. כמו כן נקבעו בהסכמי המסגרת, הפשרה והפיוס הוראות בענייני הקניין
22 הרוחני של התובעת.
- 23 הסכם המסגרת
- 24 6. הסכם המסגרת מפנה להוראות הכספיות הנקובות בהסכם הפשרה והסכם הפיוס
25 וקובע את דרך ביצוען. עוד נקבע בסעיף 11 להסכם המסגרת כי:
26 "אליאס צירלי ופיטר, יחד וכ"א מהם לחוד, מצהירים
27 ומאשרים באופן מלא ובלתי חוזר, כי אין להם ולא תהיינה
28 להם כל תביעות ו/או דרישות ו/או טענות ו/או חזקה ו/או זכות
29 ברכוש החברה בלקוחותיה ו/או במוניטין שלה, וזאת משום
30 מין וסוג"
31
32

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

1

הסכם הפיוס

2 .7 הסכם הפיוס קובע את האופן שבו ינהגו הצדדים האחד במשנהו במסגרת המשפחתית,
3 וכן קובע תשלום נוסף שישלם מיכאל, לפיטר ולצירלי, המוגדר כתשלום המשולם
4 "כאות וכמחווה של פיוס, לצורך השכנת שלום ולסילוק מחלוקות עבר".
5 בנוסף, נקבע בסעיף 6 להסכם הפיוס, כדלקמן:

6 "אליאס, פיטר וצירלי, יחד ולחוד וללא יוצא מן הכלל,
7 מצהירים ומאשרים, באופן מלא ובלתי חוזר, כי אין ולא
8 תהיינה להם טענות ו/או תביעות ו/או זרישות... בקשר
9 לזכויותלגבי חב' מסעדת חליל ובניו בע"מ חפ-51
10 320383-6 ו/או לגבי מוניטין החברה הנ"ל ו/או נכסיה ו/או
11 קניינה הרוחני, וזאת משום מין וסוג"

12

הסכם הפשרה

13 .8 בהסכם הפשרה נקבע כי הנתבעים וצירלי יסיימו את עבודתם בתובעת ביום 30.9.2018
14 ויקבלו סכומים שונים בגין כך.
15 עוד נקבע בסעיף 1.3 להסכם הפשרה כדלקמן:

16 "התובעים (הנתבעים וצירלי, הערה שלי – ר.א.), יחד ולחוד וללא יוצא
17 מן הכלל, מצהירים, מאשרים ומתחייבים, באופן מלא ובלתי חוזר
18 כדלקמן:

19 1.3.1 התובעים לא יתחרו בחברה (התובעת, הערה שלי – ר.א.)
20 בתחומי העיר רמלה בלבד, לרבות בדרך של עסק מתחרה
21 כהגדרתו להלן ו/או עבודה בשכר או ללא שכר בעסק מתחרה,
22 הפעלת עסק מתחרה, מתן ייעוץ לעסק מתחרה ו/או כל פעילות
23 אחרת הנוגעת לפעילות עסק מתחרה כנ"ל.

24 למען הסר ספק יובהר, כי התובעים יהיו רשאים לפתוח כל
25 עסק מחוץ לתחומי העיר רמלה, לרבות עסק שעיסוקו בתחום
26 המסעדות, כולל "חומסיה" ו/או כל מסעדה מכל סוג שהוא
27 ואף יהיו רשאים לעשות שימוש בשם אביהם המנוח – חליל
28 אלבלה ז"ל, למרות האמור וככל שיבחרו התובעים לפעול
29 כנ"ל, חל איסור מוחלט על התובעים לעשות שימוש בלוגו
30 השייך לחברה, המצורף כנספח א' להסדר פשרה זה, לרבות
31 בכל לוגו דומה.

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1.3.2 ההתחייבות כאמור תחול ללא הגבלה בזמן. התובעים ערבים, זה לזה ובאופן סולידרי, לקיום ההתחייבויות שבס' זה.
- 1.3.3 הפר מי מהתובעים התחייבותו שבס' זה, ישלם לחברה פיצוי קבוע ומוסכם, ללא הוכחת נזק, בסך של – 500,000 ₪ וזאת מבלי לפגוע ו/או לגרוע מכל סעד ו/או תרופה, שיש ו/או שיהיו לחברה, עפ"י ההסכם ו/או עפ"י כל דין.
- 1.3.4 בס' זה למונחים הבאים תינתן הפרשנות שלהלן:
- "התובעים": התובעים, יחד או לחוד, בעצמם ו/או באמצעות מי מטעמם, בין כיחידים, כשותפות ו/או כתאגיד.
- "עסק מתחרה: כל עסק שעיסוקו הפעלת ו/או בעלות במסעדה מזרחית ו/או במסעדת "על האש" ו/או בחומוסיה, המצוי בתחומי העיר רמלה בלבד. למען הסר ספק, מובהר, כי התובעים רשאים להפעיל, לנהל ולפתוח עסק מתחרה בהתאם לשיקול דעתם, וזאת מחוץ לגבולותיה המוניציפליים של העיר רמלה, לרבות שימוש בשם אביהם המנוח בעצמם ו/או באמצעות אחרים, ובהתאם לאמור בסעיף 1.3.1."
- (ההדגשות המושחרות שלי – ר.א.)
- כנספח א' להסכם הפשרה צורף הלוגו מושא סעיף 1.3.1 הנ"ל, שהינו למעשה השלט שהיה תלוי מעל המסעדה, כדלקמן:

- 20
- 21
- 22 ביום 6.11.2018 נתן בית הדין האזורי לעבודה תוקף של פסק דין להסכם הפשרה, וביום .9
- 23 11.11.2018 נתן בית המשפט לענייני משפחה תוקף של פסק דין להסכם הגישור.
- 24 לאחר מכן, התשלומים מושא ההסכמים שולמו לנתבעים, אליאס מסר את אחזקותיו
- 25 בתובעת למיכאל, והנתבעים וצירלי הפסיקו לעבוד בתובעת.

בית משפט השלום בראשון לציון
כבי השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

10. ביום 7.1.2019 רשמה התובעת אצל רשם סימני המסחר את סימן המסחר מס' 312523
הני"ל:

11. באותה עת התעתדו הנתבעים לפתוח מסעדה בשם "חומוס חליל" בשוק הסיטונאי בצריפין (להלן: "המסעדה המתחרה"). הם שכרו נכס לשם כך, עסקו בשיפוצו ובפירסום כוונותיהם במדיה, ברשתות החברתיות ובפירסום חוצות בעיר רמלה, ועיצבו למסעדה את הסמליל הני"ל:

12. התובעת הגישה תובענה זו, אליה נלוותה בקשה ליתן צו מניעה זמני האוסר על הנתבעים להשתמש בסמליל הני"ל, לרבות בשם "חליל" במסעדה המתחרה. לאחר דיון במעמד הצדדים, נקבע בהחלטה מיום 18.8.2019, בתמצית, כדלקמן:
- א. השם "חליל" הינו שם בעל מוניטין בהקשרה של מסעדה מהסוג הנידון;
- ב. אין מקום, לעת זו, לאסור על הנתבעים להשתמש בסמלילם בשם "חליל", שכן הסכם הפשרה התיר להם לעשות שימוש בשם המנוח "חליל אלבלה ז"ל". השאלה האם היתר זה כולל בתוכו היתר לעשות שימוש גם בחלק משם זה, או שמא ההיתר

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 ניתן לשימוש במלוא השם בלבד, הינה שאלה שצריכה להיות מוכרעת בפסק הדין
2 הסופי לאחר שמיעת הראיות במשפט, תוך הכרעה ביחס לאומד דעתם של הצדדים
3 בעניין זה;
- 4 ג. הפעלת המבחן המשולש שנקבע בפסיקה מביאה לכלל מסקנה כי המצג שיוצר
5 סמליל הנתבעים הינו כי מסעדת הנתבעים הינה סניף של התובעת ולכן נוצרת
6 הטעיית הציבור, ומתגבשת עילה בעוולת גניבת עין. מאידך גיסא, לא ניתן להכריע
7 בעת זו בטענה כי סמליל הנתבעים מפר את סימן המסחר של התובעת, וכפות
8 המאזניים בעניין זה מעויינות;
- 9 ד. נוכח האמור, ניתן צו מניעה זמני האוסר על הנתבעים להשתמש בסמליל המסעדה
10 המתחרה במילים "המקורי" ו- "מאז 1973".
- 11 13. לאחר ההחלטה הנ"ל התרחשו ההתפתחויות כדלקמן:
- 12 א. התובעת רשמה שני סימני מסחר נוספים, כדלקמן:
- 13 סימן מסחר מס' 311684 (נרשם ביום 10.12.2018):
- מסעדת חליל مطعم خليل**
Khallil's Restaurant
- 14
- 15 סימן מסחר מס' 316553 (נרשם ביום 6.5.2019):
- חליל خليل**
- 16
- 17 ב. הנתבעים פתחו את המסעדה המתחרה בצריפין, ועיצבו לה סמליל חדש (להלן:
- 18 "הסמליל"):

19

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 ג. התובעת תיקנה – ברשות בית המשפט – את כתב התביעה, וכעת עניינו הן בתביעה
2 לצו מניעה קבוע המתייחס לסמליל והן לסעד כספי.
- 3 ד. הנתבעים ביקשו לרשום את סמליל המסעדה המתחרה כסימן מסחר ואולם רשם
4 סימני המסחר דחה בקשתם.
- 5 14. התובעת הגישה לבית המשפט בקשה שניה למתן צו מניעה זמני, אשר בה עתרה לאסור
6 על הנתבעים להשתמש בסמליל ולרבות בשם "חומוס חליל" במסעדה המתחרה, בין
7 היתר מחמת רישומם של סימני המסחר לטובתם.
- 8 לאחר דיון במעמד הצדדים, אף בקשה זו נדחתה בהחלטה מנומקת מיום 2.8.2020.
9 בהחלטה זו נקבע, בתמצית, ששילובן של הוראות סעיפים 46 (א), 57 ו- 59 לפקודת
10 סימני מסחר [נוסח חדש], תשל"ב - 1972 (להלן: "פקודת סימני מסחר"), וכן הגדרת
11 המונח "הפרה" בסעיף 1 לפקודה, מביא למסקנה לפיה השאלה אם הסמליל מפר את
12 סימני המסחר של התובעת, תלויה בשאלה האם השימוש שהנתבעים עושים בשם
13 "חליל" במסעדה המתחרה, עולה כדי "שימוש בידי מי שאינו זכאי לכך" (כלשון סעיף
14 1 לפקודת סימני מסחר).
- 15 ובמילים אחרות, ככל שהותר לנתבעים להשתמש במילה "חליל" לצרכי המסעדה
16 המתחרה, הרי שהסמליל אינו מפר את סימני המסחר הרשומים של התובעת.
17 עוד נקבע, כי העובדה שרשם סימני המסחר דחה את בקשת הנתבעים לרשום את
18 הסמליל כסימן מסחר שלהם, אינה רלוונטית להליך זה.
- 19 ממצאי רשם סימני המסחר מתייחסים להתקיימות המבחן המשולש בסמליל, ונוגעים
20 לכך שהוא דומה עד כדי להטעות לסימן המסחר של התובעת. לכן הבקשה לרישום
21 סמליל הנתבעים כסימן מסחר – נדחתה.
- 22 ואולם, אין בהחלטה זו כדי להוות קביעה בשאלה האם הנתבעים מפרים את סימן
23 המסחר של התובעת, שאלה שהיא חוזית - פרשנית במהותה, אשר המענה לה נובע
24 מתוך ההכרעה ביחס לאומד דעת הצדדים בהסכם הפרה, והיא מסורה לסמכותו
25 ולהכרעתו של בית משפט זה, ולא לרשם.
- 26 לכן, ומהטעמים שנקבעו אף בהחלטה מושא צו המניעה הראשון – דהיינו, שאין מקום
27 לדון בשאלת אומד דעת הצדדים ביחס לשימוש בשם "חליל", במסגרת הליך סעד זמני,
28 אף בקשה זו נדחתה.

29
30
31
32
33
34
35

בית משפט השלום בראשון לציון
כ"ב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

הפלוגתא הטעונה הכרעה

- 1
2 15. הצדדים מיקדו בסיכומיהם את טענותיהם בהוראת סעיף 1.3.1 להסכם הפשרה
3 הקובעת כי הנתבעים:
4 "ואף יהיו רשאים לעשות שימוש בשם אביהם המנוח – חליל אלבלה ז"ל."
5 (להלן: "פיסקת המחלוקת")
6 **תמצית טענות הצדדים:**
7 **התובעת** טוענת כי פסקת המחלוקת אוסרת על הנתבעים להשתמש בשם "חלילי" בלבד
8 במסעדה המתחרה. לשיטתה, ההיתר שניתן לנתבעים במסגרת הוראה זו הינו היתר
9 להשתמש בשמו המלא של המנוח בלבד - "חליל אלבלה ז"ל".
10 התובעת מפנה בהקשר זה אף להוראות סעיפים 11 ו- 6 להסכמי המסגרת והפיוס
11 (בהתאמה – להלן: "סעיפי הויתור") אשר מהם נלמד, לטענתה, ויתור שלם ומוחלט
12 של הנתבעים על זכויות הקניין הרוחני של התובעת, ובכלל כזה – כך לטענת התובעת,
13 גם על השימוש בשם "חלילי" כשהוא עומד לבדו בשמה ובסמליל של המסעדה
14 המתחרה.
15 לפיכך ובהתאם לכך, השימוש שעושים הנתבעים בשם "חלילי" במסעדה המתחרה
16 ובסמליל, מהווה הפרה של פסקת המחלוקת, ומזכה אותה בפיצוי המוסכם הקבוע
17 בחוזה, וכן בצו מניעה (עמ' 9 לסיכומי התובעת).
18 כמו כן, לטענתה, השימוש שעושים הנתבעים במילה "חלילי" במסעדה המתחרה,
19 מהווה גניבת עין והפרת סימן המסחר הרשום של התובעת, ומזכה אותה בנוסף
20 בפיצוי ללא הוכחת נזק בסך של 100,000 ₪.
21 **הנתבעים** טוענים לעומת זאת, כי פסקת המחלוקת מתירה להם להשתמש בשמו של
22 המנוח, בכל צורה ואופן שהם, ובאופן הרחב ביותר – לרבות שימוש בשמו המלא אם
23 יחפצו בכך, או לחלופין רק בחלק משמו –דהיינו שימוש בשמו הפרטי "חלילי" בלבד –
24 אם יחפצו בכך, בין בשם המסעדה המתחרה ובין בסמליל.
25 הנתבעים טוענים עוד, כי הסכם הפשרה אינו אוסר עליהם להשתמש בשם "חלילי"
26 במסעדה המתחרה, כשהוא עומד לבדו.
27 הטענה לפיה הנתבעים רשאים להשתמש רק בשם המלא של המנוח הכולל את
28 האותיות ז"ל, הינה טענה שאינה מתיישבת עם לשון הסכם הפשרה והוראותיו, ועם
29 המציאות והשכל הישר.
30 המקף המחבר בין שני חלקי פסקת המחלוקת נועד להבהיר כי הנתבעים רשאים
31 להשתמש בשמו של המנוח באופן הרחב ביותר, ובלבד שהנתבעים לא ישתמשו בו
32 לצרכי "עסק מתחרה" (כהגדרתו בהסכם הפשרה) בתחומי העיר רמלה.
33

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

דיון והכרעה

המסגרת הנורמיטיבית

- 1
2
3 16. נקודת המוצא להכרעה בתובענה הינה השאלה האם הסכם הפשרה מתיר לנתבעים
4 להשתמש בשם "חליל" כשהוא עומד לבדו, בשם ובסמליל המסעדה המתחרה.
5 סעיף 25(א) לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג – 1973 קובע כי:
6 "חוזה יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך
7 החוזה ומנסיבות העניין. ואולם אם אומד דעתם של הצדדים משתמע
8 במפורש מלשון החוזה, יפורש החוזה בהתאם ללשונו"
9 בעניין ע"א 8553/19 אלכסנדר אורן בע"מ נ' יהודית כהן (2020) נאמרו הדברים
10 הבאים:
11 "הסכם הברורות מעיד על עצמו כהסכם פשרה ממצה שנכרת בין בעלי
12 דין מתוחכמים. ניכר הוא, שהסכם זה נערך על ידי עורכי דין מקצועיים
13 על רקע של סכסוך מסחרי מר וממושך בין מרשיהם. הלכת ביבי
14 כבישים – כפי שעולה מהחיבור שבין פסק דיני ובין פסק דינו של
15 השופט ע' גרוסקופף, אשר זכו להסכמתו של השופט ע' פוגלמן –
16 מורה לנו על-כן לפסוק את הדין במקרה דנן בהתבסס על מילותיו
17 הברורות של ההסכם (ראו ע"א 7649/18 ביבי כבישים עפר ופיתוח
18 בע"מ נ' רכבת ישראל בע"מ, פסקאות 11-17 לפסק דיני ופסקאות 7-
19 5 לפסק דינו של השופט גרוסקופף (20.11.2019) (להלן: עניין ביבי
20 כבישים); דנ"א 8100/19 ביבי כבישים עפר ופיתוח בע"מ נ' רכבת
21 ישראל בע"מ (19.4.2020), פסקה 17 להחלטת הנשיאה א' חיות); וכן
22 ע"א 7669/18 זהבי נ' זהבי (8.12.2019), פסקאות 23 ו-30 לפסק דיני)."
23 17. הנה כי כן, הלכות אלה מבטאות את העליונות הברורה של לשון החוזה - כלל "שעיקר
24 תחולתו בחוזים עסקיים המנוסחים על ידי עורכי דין" [ע"א 7806/21 רנצ'ר נ' נורה
25 יזמות הכרמל לניהול פרויקטים ונדל"ן (2022)].
26 ובמילים אחרות, הדין והפסיקה מנחים את בתי המשפט להכריע בסכסוך חוזי בהתאם
27 למילותיו הברורות של ההסכם.
28 ככל שהצדדים מתוחכמים יותר, וככל שהחוזה נכרת בהתאם לייעוץ וייצוג משפטיים,
29 גוברת הנטייה לתת למילותיו משמעות רבה ומשכנעת יותר.
30 אומד דעת הצדדים כפי שהוא משתקף מלשון הסכם הפשרה
31 18. בענייננו, אין ספק שיש ליתן ללשון הסכם הפשרה משקל של ממש. המדובר בצדדים
32 מתוחכמים מבחינה עסקית, אשר חתמו על המערכת ההסכמית, ובה הסכם הפשרה,

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 32236-06-19 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 לאחר הליכים משפטיים רבים ביניהם, בסיועם של עורכי דין, לאחר החלפת טיוטות,
2 ובמסגרת הליך גישור שנערך בפני עורך דין מהשורה הראשונה, ולאחר מכן הוגש
3 לאישור בתי המשפט. האפשרות כי דבר מה נשמט מעיניהם, הינה מוקשית, ובכל
4 מקרה טעונה רמה פרובטיבית גבוהה.
- 5 ודוק: הפלוגתא הנידונה אינה עניין של מה בכך, אלא עניין שהינו בליבה ובמרכזה של
6 המערכת ההסכמית, אשר תכליתה היפרדות עסקית ופיסית של הצדדים זה מזה,
7 כאשר התובעת ממשיכה להפעיל את העסק ברמלה ואילו הנתבעים רשאים להפעיל
8 את אותו סוג עסק מחוץ לרמלה.
- 9 בשים לב לעובדה ששני הצדדים מסכימים כי השם "חליל" בהקשר לחומוס, הינו שם
10 שיש מאחוריו מוניטין, הרי שהדעת נותנת כי סוגיית השימוש בשם "חליל" בהקשר זה,
11 אמורה להיות בראש מעייניהם של הצדדים, ואיננו עניין שולי אשר הצדדים לא השיתו
12 ליבם להוראות ביחס לו.
- 13 לכן, ההנחה היא שההוראות שנקבעו במערכת ההסכמית ממצות את אומד דעתם
14 המוצק של הצדדים.
- 15 **דא עקא, עיון מדוקדק בפיסקת המחלוקת, בסעיף 1.3.1 להסכם הפשרה שבו מצויה** 19
16 **פיסקת המחלוקת, ובהסכם הפשרה בכללותו, מלמד כי הם אינם כוללים הוראה**
17 **האוסרת על הנתבעים להשתמש בשם "חליל" בלבד, כשהוא עומד לבדו.**
- 18 האיסורים שהוטלו על הנתבעים בהסכם הפשרה הם ברורים וחד משמעיים: אסור
19 להם לפתוח עסק מתחרה בתחומי העיר רמלה (סעיף 1.3.1 רישא להסכם הפשרה),
20 כשהגדרת "עסק מתחרה" הוגדרה בהסכם הפשרה באופן ברור, חד ורחב (סעיף 1.3.4
21 להסכם הפשרה).
- 22 כמו כן, נאסר על הנתבעים להשתמש ב**בלוג** של המסעדה ברמלה, לרבות בלוגו דומה
23 כשגם איסור זה הוגדר היטב עת להסכם הפשרה צורפה תמונת השלט שמעל המסעדה
24 (סעיף 1.3.1 סיפא להסכם הפשרה).
- 25 כמו כן, הוטלו על הצדדים חיובים כספיים שונים ומוגדרים היטב, לרבות הוראות על
26 היעדר תביעות ו/או טענות.
- 27 **דהיינו, מקום שהצדדים חפצו לאסור על הנתבעים לעשות פעולה כלשהי, הם דאגו** 20
28 **לאסור אותה, ולגדר אותה, בצורה ברורה ומפורשת.**
- 29 **ואולם, כאמור, אין בהסכם הפשרה כל הוראת האוסרת על הנתבעים לשאת בעסק**
30 **שיקימו לאחר חתימת הסכם הפשרה, את השם המפורש "חליל", כשהוא עומד לבדו,**
31 **או בצמוד למילה "חומוס".** היעדרו של איסור כזה מלמד כי אומד דעתם של הצדדים
32 היה שלא נאסר על הנתבעים להשתמש בשם "חליל" לצרכי עיסקם, ועל כן, הם אינם
33 מפריים את הסכם הפשרה, כשהם משתמשים בשם "חומוס חליל" כשמו של בית
34 עיסקם.

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 למעשה, ההיפך הוא הנכון. 21.
- 2 לטעמי, פיסקת המחלוקת מתירה לנתבעים, באופן מפורש, להשתמש בשם הפרטי של
- 3 המנוח במסעדה המתחרה.
- 4 חיזוק למסקנה זו מצוי בסעיף 1.3.4 להסכם הפשרה. בהוראה זו נקבע מפורשות כי:
- 5 "למען הסר ספק, מובהר, כי התובעים רשאים להפעיל, לנהל
- 6 ולפתוח עסק מתחרה בהתאם לשיקול דעתם, וזאת מחוץ
- 7 לגבולותיה המוניציפליים של העיר רמלה, **לרבות שימוש**
- 8 **בשם אביהם המנוח** בעצמם ו/או באמצעות אחרים, ובהתאם
- 9 לאמור בסעיף 1.3.1."
- 10 בשם אביהם המנוח" נאמר, ולא נאמר "בשמו המלא של אביהם המנוח". המילה "שם"
- 11 הינה מספיק רחבה כדי לכלול בתוכה כל אפשרות שהיא, לרבות שמו הפרטי של המנוח,
- 12 ובעניין זה הגדרת המילה במילון אבן שושן:
- 13 "שם – כינוי מיוחד שניתן לאדם או למקום או לבעל חיים או
- 14 לדומם כדי להבדילם מאחרים"
- 15 האפשרות הפרשנית אותה העלתה התובעת לשילוב הוראות אלה היא כי הנתבעים
- 16 רשאים לקרוא למסעדה המתחרה רק בשם "חומוס חליל אלבלה ז"ל" אך לא בשם
- 17 "חומוס חליל", אינה מתקבלת על הדעת.
- 18 ראשית, כאמור, בהסכם הפשרה לא נקבע שהנתבעים רשאים להשתמש בשמו המלא
- 19 של המנוח בלבד.
- 20 שנית, בהסכם הפשרה לא נקבע כי אסור לנתבעים להשתמש בשמו הפרטי של המנוח,
- 21 כשהוא עומד לבדו.
- 22 כאמור, הדעת נותנת כי אילו זה היה אומד דעת הצדדים, הם היו מציינים זאת במפורש
- 23 בהסכם הפשרה.
- 24 העובדה שהצדדים קבעו בהסכם הפשרה כי מותר לנתבעים לעשות "שימוש בשם
- 25 אביהם המנוח", מלמדת כי היתר זה חובק אל תוכו את האפשרות להשתמש בשמו
- 26 הפרטי בלבד של המנוח, כמו גם את האפשרות להשתמש רק בשם המשפחה שלו, או
- 27 בשמו המלא – ובקציר האומר, כל וריאציה אפשרית.
- 28 ובהיעדר הגבלה נוספת – זו המשמעות הטבעית של לשון הסכם הפשרה.
- 29 הנה כי כן, סיכום הדברים עד כאן מלמד כדלקמן:
- 30 (א) הסכם הפשרה התיר לנתבעים להשתמש בשמו של המנוח ב"עסק מתחרה", תוך
- 31 ציון שמו המלא;
- 32 (ב) הסכם הפשרה לא קבע כי מותר לנתבעים להשתמש בעסק המתחרה, רק בשמו
- 33 המלא של המנוח;

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 (ג) הסכם הפשרה לא קבע כי אסור לנתבעים להשתמש בעסק המתחרה, רק בשם
2 הפרטי של המנוח.
- 3 **סיכום דברים זה מביא לכלל מסקנה כי לשון הסכם הפשרה, לא רק שאינה אוסרת**
4 **על הנתבעים להשתמש בשם "חליל" כשהוא עומד לבדו, אלא אף מתירה להם לעשות**
5 **זאת לצרכי עסק מתחרה, ובלבד שהעסק המתחרה לא יהיה בתחומי העיר רמלה.**
- 6 23. לשאלה הפרשנית הבאה הטעונה הכרעה: מהו היחס בין פיסקת המחלוקת
7 לבין סעיפי הויתור? ובמילים אחרות, האם הוראות סעיפי הויתור גוברות על פיסקת
8 המחלוקת, ומלמדות כי למעשה בהתאם להן, הנתבעים ויתרו על השימוש בשם
9 "חליל"?
- 10 24. ראשית אדגיש כי הצדדים לא חלקו על כך כי לשם "חליל" יש מוניטין בתחום החומוס.
11 ואולם, הצדדים נמנעו מלסכם בשאלה למי הקניין במוניטין – האם לתובעת שמא
12 למנוח. האם המדובר במוניטין של העסק או במוניטין אישיים? לשאלה זו עשויה
13 להיות נפקות של ממש שכן, ככל שהמוניטין הם אישיים, הרי שהם עוברים בירושה
14 ליורשיו (ר' ת.א. (מרכז) 11740-03-13 Fundacio Gala Salvador Dali נ' וי. אס.
15 **מרקטינג (ישראל 2005) בע"מ**, פסקה 169. על כן, ככל שהמוניטין בשם "חליל" הוא
16 אישי, אין לתובעת עילת תביעה כאן, שכן הקניין הרוחני בשם "חליל" שייך למיכאל
17 ולא לתובעת.
- 18 עם זאת, אני סבור כי אומד דעתם של הצדדים היה כי הקניין בשם "חליל" אכן נתון
19 לתובעת, וזאת נוכח הוראות פיסקת המחלוקת בהסכם הפשרה שהתובעת הינה צד לו,
20 אשר עוסקות בשימוש בשם המנוח, ומכאן שאומד דעתם של הצדדים היה כי המוניטין
21 בשם "חליל" נתון גם לתובעת.
- 22 25. ומכאן לשאלה – האם סעיפי הויתור מהווים עילה אשר מכוחה רשאית התובעת למנוע
23 מהנתבעים להשתמש בשם "חליל" כשהוא עומד לבדו, במסעדה המתחרה?
24 לכאורה, הוראות אלה מנוסחות באופן רחב יחסית ומלמדות על ויתור מוחלט ושלם
25 על כל נכסי הקניין הרוחני של התובעת (ובהן, לכאורה, השימוש בשם המנוח).
26 אני סבור שהתשובה לשאלה המוצגת הינה בשלילה.
- 27 אין לשכוח כי המדובר בשורה של הסכמים אשר נחתמו כמיקשה אחת, באותו יום,
28 במסגרת הליך אחד הוא הליך הגישור. על כן, ההנחה היא כי יש לקרוא את הוראותיהם
29 באופן המקיים אותם באופן קוהרנטי והרמוניטי. בעניין זה ר' א' ברק, פרשנות
30 במשפט – החוזה (תשס"א), עמ' 589 – 590, שם נאמר:
- 31 **"נקודת המוצא הינה כי חלקיו השונים של החוזה אינם**
32 **סותרים זה את זה או אינם מייתרים זה את זה. מבין כמה**
33 **מובנים שלשון החוזה יכולה לשאת, יש לבחור באותו מובן**
34 **המונע סתירה בחוזה ושומר על ההרמוניה הפנימית**

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 32236-06-19 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 שלו... על הפרשן לעשות כל מאמץ פרשני ליישב בין הוראות
2 החוזה. המסקנה כי ההוראות סותרות אלו את אלו, וכי
3 הוראה פלונית עדיפה על אלמונית, צריכה להתקבל רק אם
4 אין אפשרות ליישב בין ההוראות השוניות, באופן שתוגשם
5 תכלית החוזה..... פרשן המגיע למסקנה כי הוראות החוזה
6 סותרות אלו את אלו, חייב להכריע בסתירה זו. ההכרעה
7 בסתירה תעשה – כמו עצם קביעת קיומה של הסתירה – על
8 פי תכלית החוזה. מבין שתי הוראות סותרות בחוזה, יש
9 להעדיף אותה הוראה המגשימה את תכלית החוזה... עדיפה
10 ההוראה המגשימה את התכלית על פני הוראה שאינה
11 מגשימה את תכלית החוזה; עדיפה ההוראה שהיא עיקרית
12 על פני הוראה שהיא טפלה; עדיפה הוראה מיוחדת
13 המגשימה את התכלית על פני הוראה כללית"
- 14 בעיני, הפיתרון לסתירה מצוי במרכזיותו של הסכם הפשרה, ועליונותו על פני
15 ההסכמים האחרים.
- 16 ודוק: הסכם הפשרה הינו ההסכם הרחב והממצה ביותר מבין ארבעת ההסכמים,
17 שכאמור נחתמו באותו יום. הוא זה שקובע את החיובים הכספיים ואת חיובי הביצוע
18 של הנתבעים ביחס למערכת יחסי העבודה, ומגדיר בצורה מדויקת ומפורטת את
19 איסורי והיתרי השימוש בקניין הרוחני, וסעיפי אי התחרות (ודוק: הסכם הגישור, אף
20 שהוא קובע סכום כספי משמעותי, אינו מתייחס כלל לענייני אי התחרות, אלא קובע
21 רק את סכום התמורה בגין מכירת מניותיו של אליאס למיכאל, אין בו שום הוראה
22 ביחס לנכסי קניין רוחני ואי תחרות).
- 23 ראיה למרכזיותו של הסכם הפשרה הינה עדותו של עו"ד אמיר אלתאגי (להלן: "עו"ד
24 אלתאגי") מטעם התביעה, אשר מסר בתצהירו כי לקח חלק פעיל בניסוח המערכת
25 ההסכמית, והוא זה שניסח בעצמו את סעיף 1.3.1 להסכם הפשרה, אשר בו מצוייה
26 פסקת המחלוקת. עו"ד אלתאגי פירט בתצהירו את ההשתלשלות ההיסטורית של
27 ניסוח ההוראות הללו בהסכם הפשרה, ומסר כי העיר הערותיו אך ורק ביחס להסכם
28 הפשרה, שכן סבר כי הוראות פסקת המחלוקת הן אלה שמכתיבות את היקף השימוש
29 בשם המנוח שהותר לנתבעים.
- 30 מכאן, שהוראות הסכם הפשרה הן ההוראות המכריעות ביחס לסוגיה הנידונה,
31 ובהקשר זה הוא משקף באופן מדויק יותר את אומד דעת הצדדים ביחס אליה - בחינת
32 Lex Specialis Derogat Legi Generali.

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת הליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 עוד אוסיף, כי מתן עליונות לסעיפי הויתור פירושה המעשי הוא איון וויתור הוראות
2 פיסקת המחלוקת. זו תוצאה אבסורדית, אשר אין בה היגיון, שהרי החזקה היא
3 שמנסחי הסכם הפרשה לא השחיתו מילותיהם לריק.
4 **27. התוצאה הפרשנית המקיימת את הוראות כלל המערכת ההסכמית בסוגיה הנידונה**
5 **היא שסעיפי הויתור עוסקים ב"שארית" הקניין הרוחני, דהיינו בכל אותם נכסי**
6 **קניין רוחני של התובעת אשר לא הוסדרו בפיסקת המחלוקת.**
7 זו הדרך הפרשנית המקיימת והמיישבת בין כלל ההוראות העוסקות בנכסי הקניין
8 הרוחני של התובעת, ואשר משקפת את אומד דעת הצדדים כעולה מתוך לשון המערכת
9 ההסכמית. ואם צד כלשהו חולק על כך – עליו הנטל. וכפי שיובהר לעיל, התובעת לא
10 הרימה נטל זה.
11 בנוסף, כללי הפרשנות, כמבואר בדבריו שלעיל של כב' השופט ברק, מחייבים לקבוע
12 כי הוראת פיסקת המחלוקת מתגברת על הוראות סעיפי הויתור בהיותה מצויה
13 בהסכם העיקרי, והיא מדויקת יותר, מפורטת יותר, קונקרטית יותר מאשר סעיפי
14 הויתור שהינם כלליים. למעשה פיסקת המחלוקת היא העיקר בעוד שסעיפי הויתור
15 הם הטפל. כך מחייבת תורת הפרשנות לפרש את המערכת ההסכמית. כך מכתוב גם
16 ההגיון הפנימי והשכל הישר.
17 **28. עד כאן ניתוח אומד דעת הצדדים, כפי שהוא משתקף מלשון המערכת ההסכמית**
18 **כפשוטה, ומכללי תורת פרשנותם של חוזים, ללא היזקקות למבחני חוץ כלשהם.**
19 **לכן, בהתאם להלכות פרשנות החוזים, כפי שנקבעו בפרשות ביבי כבישים ואלכסנדר**
20 **אורן, ניתן היה לסיים את פסק הדין כבר כאן וכעת.**
21 עם זאת, ועל מנת שלא יימצא פסק הדין חסר, אפנה כעת לעדויות שהובאו לבית
22 המשפט, ואבדוק האם יש בעדויות כדי לסתור את חזקת הלשון, וכד.

אומד דעת הצדדים - סתירת חזקת הלשון באמצעות עדויות הצדדים?

עדי התביעה

- 23 מטעם התובעים העידו קרי ועו"ד אמיר אלתאגי.
24
25
26 **29. קרי מסר בתצהירו כי במסגרת הסכם הפרשה כי :**
27 "הדבר היחידי שעניין אותנו היה כי מסעדת הנתבעים לא
28 תיפתח ברמלה...וכי לא יעשו במסעדה שלהם שום שימוש
29 בשם שלנו, או בשם דומה, בנכסי הקניין הרוחני שלנו, בשמות
30 המסחריים שלנו, במוניטין ובסימנים שלנו"
31 (סעיף 11 לתצהירו)

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 עוד הוסיף קרי כי היה מיוצג במו"מ ע"י עו"ד און תבור (להלן: "עו"ד תבור"). לאחר
2 שהתקבלה הטיוטה הראשונה של ההסכם, התייעץ עם עו"ד אלתאגי והניל הזהיר
3 אותו כי חסרה בהסכם הפשרה התייחסות לנכסי הקניין הרוחני לרבות סוגיית השם.
4 לאחר מכן, ביום 2.9.2018 העביר עו"ד גיל שייצג את הנתבעים את הטיוטה השניה
5 והשלישית להסכם הפשרה, המתייחסות לסוגיה שבמחלוקת.
6 קרי מסר בסעיף 17 לתצהיר כי:
7 "על מנת להיענות לדרישת הנתבעים שעלתה במשא ומתן
8 לפיה הם יהיו רשאים לציין כי החומס אותו הם מכינים הוא
9 החומס לפי המתכון של אביהם מר חליל אלבלה ז"ל –
10 אפשרנו להם לעשות שימוש בשם אביהם המנוח המלא –
11 חליל אלבלה ז"ל – ולשם ההבהרה כי מדובר בשם המלא (ולא
12 רק שימוש בשם הפרטי או המשפחה או גם וגם) – הוסף שמו
13 המלא להסכם (להבדיל מהטיוטה הקודמת בו השם לא נכלל
14 אלא רק הגדרה כללית "שם אביהם המנוח")
15 (הדגשה במקור – ר.א.).
16 עו"ד אלתאגי מסר בתצהירו כי מי שייצג את התובעת, מיכאל וקרי היה עו"ד תבור .30
17 ואולם אלו, המכירים אותו באופן אישי, התייעצו עימו, בין היתר משום שהתמחה
18 ברשות הפטנטים והכיר סכסוכים שונים בנוגע לסימני מסחר.
19 בהתאם לתצהירו של עו"ד אלתאגי, להסכם הפשרה היו שלוש טיוטות קודם
20 לחתימתו.
21 בטיוטה הראשונה של הסכם הפשרה, אשר לא היה מעורב בהכנתה, לא היתה כל
22 התייחסות שהיא לסוגיית השימוש בשם. לכשהועברה לעיונו טיוטה זו, הזהיר את
23 התובעת בעניין זה וייעץ לה כי יש להסדיר את סוגיית השימוש בשם. לצורך כך הוא
24 זה שניסח את ההוראות בעניין זה, והעביר את הנוסחים לעו"ד תבור.
25 בטיוטה השניה, מיום 2.9.2018, סעיף 1.3.1 לא כלל עדיין את פיסקת המחלוקת,
26 ואולם סעיף 1.3.4 קבע כי הנתבעים יהיו רשאים לעשות שימוש, בעסק מתחרה, "בשם
27 אביהם המנוח /או בכל שם דומה אחר בעסק שמחוץ לתחומי העיר רמלה".
28 בטיוטה השלישית, מיום 27.9.2018, שהיא זו שגם נחתמה לבסוף, הוספה פיסקת
29 המחלוקת בנוסח הקיים היום, לרבות איסור השימוש בלוגו. סעיף 1.3.4 (בחלק
30 הרלוונטי לענייננו) נותר כמות שהיה בטיוטה השניה.
31 לטענתו -
32 "המטרה היתה להבהיר שהשימוש בשם אביהם המנוח לא יכול
33 להיעשות רק בשם הפרטי או רק בשם המשפחה, אלא בשמו
34 המלא – חליל אלבלה ז"ל"

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

1 (סעיף 18(ב) לתצהירו, ור' גם סעיף 32 לתצהירו)
2 עו"ד אלתאגי מסר בתצהירו כי:
3 "25. עיון בטיטות ההסכמים החל מן הנוסח הראשוני ועד לאחרון
4 חושף מגמה ברורה של כוונה להגן על מוניטין התובעת ובעיקר על
5 שמה המסחרי - חליל. החל מנקודת הפתיחה בה הנתבעים לא היו
6 מוגבלים בשימוש במוניטין ובקניין הרוחני של התובעת, דרך
7 הנקודה בה הם ביקשו לעשות שימוש בשם המסעדה ובשם הדומה
8 לו ועד לנקודת הסיום בה הנתבעים מנועים באופן שאינו משתמע
9 לשני פנים להשתמש בקניינה הרוחני ובמוניטין של התובעת,
10 ולרבות בשם המסחרי מסעדת חליל או בכל שם הדומה לו.
11 26. תיקון הסעיפים כאמור לעיל, והוספת האיסור להשתמש
12 במוניטין ו/או בקניין הרוחני של העסק, לצד האיסור לעשות שימוש
13 בשם המסחרי "מסעדת חליל" או בכל שם הדומה לו והאפשרות
14 לעשות שימוש בשם אביהם המלא - "חליל אלבלה ז"ל", נועד
15 במטרה להבהיר באופן מלא, מוחלט ושאינו משתמע לשני פנים כי
16 הנתבעים אסורים להשתמש בכל צורה שהיא בנכסי הקניין של
17 התובעת או במוניטין שלה ובכלל זה בשמה".

עדי ההגנה

18 מטעם ההגנה העידו פיטר, אליאס, ומר נאור ניסים.
19
20 31. אליאס ופיטר מסרו בתצהיריהם כי לאחר חתימת הסכם ההתמחרות, מיכאל ביקש
21 לחזור בו מהתחייבותיו תוך שהוא מעלה טענות כנגד ההליך שבו הושג הסכם
22 ההתמחרות, וכנגד בא כוחו אשר ייצג אותו בהתמחרות. לכן, הגיש אליאס תביעה לבית
23 המשפט לענייני משפחה לצורך אכיפת הסכם ההתמחרות. כמו כן, אליאס, פיטר וצירלי
24 הגישו תביעות לבית הדין לעבודה לצורך קבלת זכויותיהם כעובדי התובעת.
25 התביעות הועברו לגישור אצל עו"ד ירון טיקוצקי, אשר כאמור הביא את הצדדים
26 לחתימה על המערכת ההסכמית. המערכת ההסכמית לא שינתה את תנאי הסכם
27 ההתמחרות, למעט חלוקת הכספים וסיווגם וזאת משיקולי מס.
28 הסכם הפשרה חזר והבהיר את תנאי הסכם ההתמחרות, לרבות ההוראה שנקבעה בו
29 בעניין השימוש בשם "חליל", אשר השימוש בו הותר לנתבעים דכאן - הן במסגרת
30 הסכם ההתמחרות והן במסגרת הסכם הפשרה.
31 אליאס הדגיש בסעיף 23 לתצהירו כי:
32 "בשל העובדה, כי המסעדה הוקמה ויוסדה על ידי אבינו המנוח, מר
33 חליל אלבלה ז"ל, אשר הוריש את מניותיו בחברה מכח צוואתו

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 מיום 11.10.2010, ועל שמו נקראת המסעדה ולכן הוסכם, כי גסלנו
2 הזכות לעשות שימוש בשם אבי המנוח, כשמה של המסעדה"
3 (הדגשה במקור – ר.א.)
- 4 32. מר ניסים, שהינו בעלים של חברה העוסקת במיתוג ושיווק לעסקים היה זה שעיצב את
5 הסמליל הראשון של הנתבעת (זה שנפסל בהחלטה מושא צו המניעה הזמני הראשון),
6 ואת הסמליל השני שלה. בתצהירו פירט כי הסמליל השני הינו לוגו שונה שאינו דומה
7 כלל ועיקר לסימן המסחר של התובעת בגופנים, בצבעים ובמראה העין ועל כן לטעמו
8 לא יכולה להיות כל הטעיה של צרכנים באמצעות שימוש בלוגו זה.
- 9 דיון: האם הצליח התובעת לסתור בעדויות, את המסקנה הפרשנית העולה מחזקת הלשון?
- 10 **כבר עתה אומר כי לטעמי, התובעים לא הצליחו לסתור כלל את חזקת הלשון העולה מלשון**
11 **המערכת ההסכמית, כפי שבואר לעיל.**
- 12 33. ראשית, מהעדויות במשפט הסתבר כי העדים מטעם התובעת, קרי ועו"ד אלתאגי, **כלל לא היו מעורבים באופן אישי וישיר במו"מ לכריתת הסכם הפשרה, ולמעשה**
13 **עדותם הינם מפי השמועה.**
14 כך, קרי העיד כי כלל לא חתם על הסכם הפשרה, הואיל ולא היה מורשה חתימה
15 בתובעת, אלא רק אביו, מיכאל (עמ' 31 ש' 26-23).
16 עוד הוסיף קרי בתצהירו כי למעשה השיח שלו במהלך המו"מ לא היה מול הנתבעים
17 אלא רק מול עו"ד אלתאגי וכי הניסוחים של הסכם הפשרה היו בין עורכי הדין בלבד:
18 **"אני כאמור לא התעסקתי בניסוחים המשפטיים"** (סעיף 16 לתצהיר קרי).
19 מכאן, שקרי כלל אינו יכול להעיד על אומד דעתם המשותף של הצדדים בעת חתימת
20 המערכת ההסכמית, ובפרט – הסכם הפשרה. הוא אף אינו יכול להעיד על אומד דעתו
21 של מיכאל, שחתם על הסכם הפשרה. לכל היותר, הוא יכול למסור על אומד דעתו שלו,
22 כפי שהיא נמסרה לעו"ד אלתאגי. וכזכור – קרי כלל לא חתם על הסכם הפשרה, אלא
23 מיכאל.
24
- 25 34. גם עו"ד אלתאגי מסר שהוא כלל לא היה מעורב במו"מ שבין התובעת לבין הנתבעים.
26 בהתאם לעדותו, הוא לא נכח בפגישות המו"מ, ולא קיבל מעו"ד גיל (שייצג את
27 הנתבעים) במישרין את טיוטות החוזים. מי שהיה בחזית מול עו"ד גיל, היה עו"ד תבור
28 שייצג אז את התובעת, אשר אליו שלח עו"ד אלתאגי את הערותיו לטיוטות ההסכמים
29 (עמ' 24 ש' 25-10 לפרוטוקול).
30 יתירה מזו, עו"ד אלתאגי העיד כי מסר הערותיו אך ורק ביחס להסכם הפשרה, ומכאן
31 מתחזקת המסקנה בדבר העובדה שהוראותיו הן אלה אשר מסדירות את היקף
32 השימוש בשם המנוח שהותר לנתבעים.

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

35. הנה כי כן, איש מעדי התביעה לא "ישב בחדר" במהלך המו"מ. לפיכך, הם אינם יכולים להעיד מה היה אומד דעתה של התובעת – דהיינו של מיכאל, מורשה החתימה מטעמה – ביחס לאפשרות השימוש בשם "חליל" על ידי הנתבעים, כפי שנקבע בפיסקת המחלוקת. למעשה, עדויותיהם בנוגע לפלוגתא השנויה במחלוקת בין הצדדים, הינן עדויות מפי השמועה, ומכלי שני בלבד.
36. על רקע זה בולטת היעדרותן של עדויות מטעם התביעה של מי שהיו מעורבים באופן אישי וישיר, מטעם התובעת, במו"מ: מיכאל, שהיה מורשה החתימה מטעם התובעת ומי שחתם בשמה על ההסכמים, ועו"ד תבור, אשר ייצג את התובעת במו"מ לקראת כריתתם. רק מפי עדים אלה ניתן לחלץ גירסה ישירה באשר לאומד דעת התובעת ביחס לפיסקת המחלוקת, עובר לחתימת הסכם הפשרה.
- לא ניתן כל הסבר שהוא להיעדרותם של מיכאל ועו"ד תבור מרשימת עדי התביעה. ויודגש, אין המדובר בדמויות צד: מיכאל, כאמור הוא בעל השליטה בתובעת ומי שחתם בשמה על הסכם הפשרה. מעשיו, מחשבותיו ואומד דעתו הם למעשה אומד דעתה של התובעת, בכל הנוגע לפיסקת המחלוקת ופרשנותה.
- עו"ד תבור הינו זה שיכול להעיד ממקור ראשון מהן ההוראות שניתנו לו על ידי מיכאל, ולהבהיר האם באמת התכוונה התובעת למנוע מהנתבעים את השימוש בשם "חליל" כשהוא עומד לבדו, בשם במסעדה שהם עתידים לפתוח, במיוחד כאשר היה ברור לתובעת שהנתבעים יפתחו מסעדה כזו "שכן הם לא ילכו לעבוד בהייטק" (כפי עדות קרי, בסעיף 11 לתצהירו).
- כמו כן לא נמסרה כל עדות ישירה מטעם התביעה על אומד דעתה של התובעת בשאלת היחס בין פיסקת המחלוקת לבין סעיפי הויתור, ואין כל עדות לכך שאומד דעתם של הצדדים היה כזה שסעיפי הויתור מאיינים למעשה את הוראות פיסקת המחלוקת, ומתגברים עליה.
37. כלל מושרש וידוע הוא כי אי הבאת עד רלוונטי ללא מתן הסבר סביר להיעדרותו, לא רק שהיא פוגעת בגירסת בעל הדין אלא יוצרת חזקה שאילו העד היה מובא, הרי שהיה מעיד לחובת אותו בעל דין (ני קדמי, "על הראיות", חלק רביעי, עמ' 1891, (מהדורה משולבת ומעודכנת 2009).
- כלומר, החזקה היא שאילו מיכאל ועו"ד תבור היו מובאים להעיד, הם היו מוסרים בעדותם כי פיסקת המחלוקת מתירה לנתבעים להשתמש בשם "חליל" כשהוא עומד לבדו, בשמה של המסעדה המתחרה ובסמליל, ובלבד שהמסעדה המתחרה לא תהיה בתחומי העיר רמלה, וכי זה היה אומד דעתם של הצדדים, ובעיקר של התובעת ושל מיכאל, במועד חתימת המערכת ההסכמית.
- מנגד, הנתבעת הביא לעדות מטעמה בנקודה זו את אליאס, אשר חתם על הסכם הפשרה, והיה מעורב במו"מ לקראת חתימתו באופן אישי. עדותו של אליאס, אשר

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 מסר כי לאורך כל הדרך אומד דעתם המשותף של הצדדים היה כי הנתבעים יהיו
2 רשאים להשתמש בשם "חליל" ובלבד שהמסעדה המתחרה לא תהיה בעיר רמלה, לא
3 נסתרה בשום ראייה ישירה שהיא, ובעניין זה ר' עדותו בעמ' 48 ש' 24-35 :
- 4 "ש. אם השם המלא של סבך ברור, למה צריך לרשום את זה
5 במפורש בהסכם.
6 ת. שיהיה רשום. זה עבודה של עורכי דין. שאני ישבתי בפגישות
7 מותר לי להשתמש בשם סבא שלי. זה שעורכי הדין הוסיפו, הם
8 רושמים את זה, אנו לא מבינים את זה, מפרשים איך שהם רוצים,
9 מבחינתי שלחצנו יד, מותר לנו להשתמש.
10 ש. בתיק הזה השאלה העיקרית אם מותר לכם להשתמש רק בשם
11 המלא או בשם. התובעת ציינה חליל אלבלה ז"ל. לא השאירה את
12 המילה חליל. אלא חליל אלבלה ז"ל שזה יהיה וודאות.
13 ת. איך שאני יכול להשתמש בשם המלא, יכול להשתמש בחלק
14 מהשם.
15 ש. למה הנוסח בהסכם התמחרות רק השם חליל. למה פתאום יש
16 שינוי.
17 ת. הוסיפו את שני המילים.
18 משפחה וז"ל.
19 ש. מה המשמעות.
20 ת. גם משפחה, אלבלה, וגם ז"ל."
21 (הדגשה שלי – ר.א.)
- 22 38. טענה חשובה שאותה העלה אליאס בתצהירו הינה כי למעשה, המערכת ההסכמית לא
23 שינתה משמעותית את הוראות הסכם ההתמחרות, אלא רק סיווגה מחדש, לצרכי מס,
24 את הכספים אשר אמורה היתה התובעת לשלם לו ולבניו. התובעת כלל לא התייחסה
25 לטענה זו, ולא סתרה אותה. אם כי על פני הדברים יש לה רגליים. בהסכם שידלובר
26 הסכום שישלם מיכאל לאליאס היה 4.7 מיליון ₪. עיון במערכת ההסכמית מלמד כי
27 סכימות הסכומים המפורטים בה מביאה לסך של 3,747,000 ₪ ואולם, רבים
28 מהסכומים במערכת ההסכמית מופיעים בערכי נטו (ככל הנראה, לאחר מס), כך
29 שלמעשה הסכום האמיתי ששילמה התובעת ולצירולי היה גבוה מסכום זה.
30 מכל מקום, התובעת היא שיודעת כמה שילמה לנתבעים במסגרת המערכת ההסכמית
31 (במונחי ברוטו). העובדה שלא הביאה כל ראייה המפריכה טענה זו של הנתבעים, עומדת
32 אף היא לחובת גירסתה.
33 קבלתה של טענה זו מהווה נדבך נוסף בהפרכת טענות התובעת, שכן הוראות סעיפים
34 7-8 להסכם ההתמחרות תומכות במישרין בגירסת הנתבעים לפיה הם רשאים

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 להשתמש בשם "חליל" בכל תצורה שהיא. אמנם, המערכת ההסכמית הנידונה ביטלה
2 את הסכם ההתמחרות, ואולם הטענה – שכאמור, לא נסתרה – כי קיים שוויון מהותי
3 בין המערכת ההסכמית לבין הסכם ההתמחרות, מחזקת את גירסת ההגנה.
4 נקודה נוספת אשר בה תמכה התובעת יתדותיה הינה "ההתקדמות" שחלה בין טיוטות .39
5 הסכמי הפשרה בכל הנוגע לסוגיית הנידונה. דהיינו, בטיטה הראשונה לא היתה כל
6 התייחסות לכך, בטיטה השניה הוספה ההתייחסות שבסעיף 1.3.4 בלבד, ובטיטה
7 האחרונה, שהיא גם זו שנחתמה, הוספה פסקת המחלוקת.
8 דא עקא, התקדמות זו אינה מלמדת בהכרח, או במאזן ההסתברויות על האיסור
9 הנתען. היא רק מלמדת שהצדדים חפצו להסדיר עניין זה, כפי שהוא הוסדר גם בהסכם
10 ההתמחרות, ואולי לדייק אותו. ואולם, כאמור, גם הטיוטה השלישית, שהיא זו
11 שנחתמה לבסוף, אינה כוללת איסור כנטען.
12 מכל מקום, גם בעניין זה חסרות עד מאוד עדויותיהם של מיכאל ועו"ד תבור אשר
13 יכולים להעיד מכלי ראשון ביחס לעניין זה.
14 זאת ועוד. הנתבעים טענו, ובצדק, כי טענת התובעת לפיה פסקת המחלוקת מתירה .40
15 לנתבעים להשתמש אך ורק בשמו המלא של המנוח, לא הופיעה בכתב התביעה
16 המתוקן.
17 ואכן, עיון בכתבי הטענות שהוגשו מעלה כי טענה זו הופיעה לראשונה בסעיף 49
18 לתצהירו של קרי התומך בבקשה השניה למתן צו מניעה זמני, וכלל אינה מופיעה בכתב
19 התביעה המתוקן.
20 בכל הכבוד, מן הראוי היה שטענה זו תובלט כבר בכתב התביעה המקורי ובוודאי
21 בבקשה הראשונה למתן צו מניעה זמני, וכן בכתב התביעה המתוקן, שהרי מדובר
22 ביסוד משמעותי של כתב התביעה.
23 מחדל זה מלמד שיש רגליים לטענת הנתבעים כי המדובר בגירסה שהתפתחה רק לאחר
24 מתן ההחלטה בצו המניעה הראשון, כלומר שהמדובר בגירסה כבושה, כאשר התובעת
25 הבינה כי גורלה של התביעה, גם במישור דיני הקניין הרוחני, ייחרץ בהתאם לפרשנות
26 פסקת המחלוקת, וכידוע גירסה כבושה, אשר לא ניתן הסבר לכבישתה – כוחה חלש
27 ביותר.
28 השימוש בשם מסחרי לשם עיסוקו של אדם הינו יסוד מיסודות חופש העיסוק. ככלל, .41
29 אדם יכול לבחור לעיסוקו שם מסחר כפי אות נפשו, ללא כל מגבלה, אלא אם כן נשללה
30 זכותו בדיון או בחוזה:
31 "שמו של אדם הוא סימן זהותו, ולסימן זהות זה ישנה משמעות בחיי
32 הפרט והציבור כאחד. הוא משקף את זהות האדם, את זהות הקשר
33 למשפחתו, ולא אחת גם את זהות הקשר ללאום שהוא משתייך אליו.

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

אכן,

"שמו של אדם הוא חלק מאישיותו, הוא האני החברתי שלו. הוא המפתח שבאמצעותו הוא צועד בשבילי החברה. אין הוא קוד זיהוי בלבד. הוא ביטוי לאישיות, לרגש, לחובה, למסורת ולייעוד" (דברי השופט (כתוארו אז) ברק בפרשת אפרת הנ"ל [1], בעמ' 770).

אך טבעי הוא כי סימן זהות זה ימצא את ביטויו גם בחיי הכלכלה והמעשה המקצועי של האדם ויוכר כניתן לשימוש גם בעסקו כאחד ממגזרי הפעילות העיקריים של חייו.

(ע"א 7980/98 פרוינדליך נ' חליבה פ"ד נ"ד (2), 857, בעמ' 868)

ועוד נאמר באותה פרשה:

"על חשיבותה של התחרות החופשית כמכשיר לעידוד פיתוחו של המשק והשבחת המוצר והשירות עמד בית-משפט זה לא אחת (ראה למשל רע"א 371/89 [2], בעמ' 327). כן עמד הוא על חשיבות ערך חופש העיסוק כנמנה עם חירויות היסוד של האדם (בג"ץ 337/81 מיטרני נ' שר התחבורה [8], בעמ' 353). אכן, נקודת המוצא היא כי אדם רשאי לעסוק בכל עבודה או משלח-יד בלא הגבלות ואיסורים כל עוד לא נקבעו כאלה בהוראה מפורשת של החוק או מכוחו."

(שם, בעמ' 867, הדגשות שלי – ר.א.)

ובמלים אחרות, רק מגבלה מפורשת וברורה הקבועה בחוק או בחוזה, עשויה למנוע מבעל עסק להשתמש בשם מסויים לצרכי עיסוקו (והשווה גם: סעיף 1(ב) לחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט – 1999).

בהינתן תפיסת עולם עקרונית זו, הנשענת על ערך חופש התחרות שהינו ערך מערכי הדמוקרטיה, מוטלת על התובעת החובה להצביע על הוראה ברורה, הנתמכת בתשתית ראייתית מוצקה, המוכיחה שאומד דעתם של הצדדים בהסכם הפשרה היה כזה שנתכוון לשלול מהנתבעים את הזכות להשתמש בשם "חליל" כשהוא עומד לבדו.

הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח העובדה שהמדובר בשמו של אביהם המנוח של מיכאל ואליאס אשר ציווה את המסעדה לשניהם, ומכאן כי הזכות המקורית להשתמש בשם זה, שהינו כאמור שמו של אביהם המנוח, מסורה לשניהם. ויתור על זכות זו יש להוכיח כדבעי.

תשתית כזו – לא רק שלא נמצאה, אלא כאמור – ההיפך הוא הנכון, ויש לבכר את גירסת הנתבעים באשר לאומד דעת הצדדים ביחס לפיסקת המחלוקת והמערכת ההסכמית בכללותה, על פני גירסת התובעת.

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 19-06-32236 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

המסקנות המשפטיות

- 1
- 2 נוכח כל האמור, הממצא העובדתי אליו הגעתי הינו כי אומד דעתם של הצדדים במערכת .43
- 3 ההסכמית ובפיסקת המחלוקת היה כי הנתבעים רשאים להשתמש בשם "חליל" לצרכי עיסוקם,
- 4 בכל תצורה שהיא, ובלבד שעסק זה יהיה מחוץ לתחום השיפוט של העיר רמלה, ואין בהוראות
- 5 סעיפי הויתור- כדי לגרוע מכוחה של פיסקת המחלוקת.
- 6 התוצאות המשפטיות הנובעות מממצא עובדה זה הינן כדלקמן :
- 7 א. בעילה החוזית - הנתבעים לא הפרו את הוראות הסכם הפשרה ופיסקת המחלוקת, ועל כן
- 8 התובעת אינה זכאית לפיצוי המוסכם הנקוב בו.
- 9 ב. בעילת הפרת סימן מסחר – הנתבעים עושים שימוש בשם "חליל" כמי שזכאים להשתמש
- 10 בו (סעיף 1 לפקודת סימני מסחר). על כן, ונוכח מצאי העובדה המפורטים לעיל, דין התביעה
- 11 בעילה זו להידחות אף היא.
- 12 ג. בעולת גניבת עין – סעיף 1 לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט - 1999 קובע את עולת גניבת
- 13 העין, כדלקמן –
- 14 (א) לא יגרום עוסק לכך שנכס שהוא מוכר או שירות שהוא נותן,
- 15 ייחשבו בטעות כנכס או כשירות של עוסק אחר או כנכס או כשירות
- 16 שיש להם קשר לעוסק אחר.
- 17 (ב) שימוש של עוסק בשמו בתום לב, לשם מכירת נכס או מתן
- 18 שירות, לא ייחשב כשלעצמו גניבת עין."
- 19 עולת גניבת עין מותנית בהוכחת שני יסודות מצטברים: המוניטין שרכש היצרן; החשש הסביר
- 20 להטעיה של הציבור, כי השירות או הנכס שמציעה הנתבעת הם למעשה שירות או נכס של
- 21 התובעת. (ע"א 1898/12 מרכז המתנות 2006 בע"מ נ. קארשי אינטרנשיונל בע"מ (2014)
- 22 עולת גניבת העין באה לאזן בין הגנה על האינטרס של עוסק שצבר מוניטין בעסקו כדי שלא
- 23 ינכס אותו לעצמו אחר ובכך יוטעה הציבור, לבין הצורך להגן על הערך של חופש העיסוק וחופש
- 24 התחרות.
- 25 עולת גניבת עין נועדה להגן על תובע מפני פגיעה בזכותה הקניינית במוניטין שרכשה, על ידי
- 26 מצג שווא של הנתבע, ואין בה כדי להגן מפני תחרות בלתי הוגנת או מסחר בלתי הוגן. (ע"א
- 27 5066/10 אנג'ל בע"מ נ' ברמן בע"מ ואח' (2013); ע"א 18/86 מפעלי זכוכית ישראליים פניציה
- 28 בע"מ נ' les verrees de saint gobain (1991); ע"א 523/91 כהן נ' נדיר (1995).
- 29 משהוכח שהנתבעים קיבלו כדון, ובהתאם להסכם הפשרה, את הזכות להשתמש בשם "חליל"
- 30 במסעדה המתחרה, הרי שלא ניתן לאמר שהם חוטאים כלפי התובעת במצג שווא כלשהו, שכן
- 31 קבלה כדון של זכות ומצג שווא – תרתי דסתרי הם.
- 32
- 33

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 32236-06-19 מסעדת חליל ובניו בע"מ נ' אל בלה ואח'

- 1 נוכח כל האמור – התביעה נדחית. 44.
- 2 בפסיקת הוצאות המשפט נתתי דעתי למורכבות ההליך, סכום התביעה, הדיונים בצווי המניעה,
- 3 ומאידך - אי העדתו של עו"ד שידלובר.
- 4 נוכח כל האמור, אני מחייב את התובעת לשאת בשכר טירחת עורך דין הנתבעים בסך של 60,000
- 5 ש"ח.
- 6 מאחר והנתבעים לא פירטו בסיכומיהם את הוצאות המשפט ולא צירפו מסמכים התומכים
- 7 בכך, כמצוות תקנה 155 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט – 2018, הרי שאין לחייב התובעת
- 8 בהוצאות המשפט שנגרמו להם, ככל שנגרמו.
- 9 ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 60 יום.
- 10 ניתן היום, י"ב אייר תשפ"ג, 03 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

11

12
13

רפי ארניה, שופט